

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้วิจัย	วราภรณ์ วงศ์ตาชี
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์
ปริญญา	ปร.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้าง ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) จัดทำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสานวิธี แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดและพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยการศึกษาเอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน การใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการสอบถามผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 530 คน ระยะที่ 3 การจัดทำคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบเชิงยืนยันด้วย

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้โดยใช้
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย 99 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น ความ
เสี่ยงด้านกลยุทธ์ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน จำนวน 35 ตัวบ่งชี้
ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ จำนวน 35 ตัวบ่งชี้ และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติ
ตามกฎหมาย/กฎระเบียบ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้

2. โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 75.61
ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 78 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) เท่ากับ .56 ค่าดัชนีวัด
ระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว
(AGFI) เท่ากับ 0.96 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)
เท่ากับ 0.000 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.16)

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้, การพัฒนาตัวบ่งชี้, การบริหารความเสี่ยง, โรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา

TITLE The Development of Risk–Management Indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeast Region

AUTHOR Waraporn Wongtakee

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Wannika Chalakbang
Dr. Pornthep Steannoppakao
Assoc. Prof. Dr. Waro Phengsawat

DEGREE Ph.D. (Educational Administration and Development)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2020

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop risk–management indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of the Basic Education Commission (OBEC) in the Northeast Region, 2) to verify the consistency of the structural model of risk–management indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the OBEC in the Northeast Region with the empirical data and 3) to create a manual for risk–management indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the OBEC in the Northeast Region.. The research design, which is a mixed–methods research approach, was utilized and divided into three phases: Phase 1– defining conceptual framework and developing indicators through document studies and research papers, and interviews with nine scholars. A three–round modified Delphi technique was conducted with 21 experts; Phase 2 – testing hypothesis with empirical data through a set of questionnaires with 530 administrators from Educational Opportunity Expansion Schools under the OBEC in the Northeast Region. Phase 3 – Creating a manual for risk–management indicators by five experts. The research tool consisted of a 5–point response scale questionnaire. Data were analyzed using a software program for confirmatory factor analysis. The appropriateness of the developed manuals was assessed through mean and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The risk management of Educational Opportunity Expansion Schools consisted of four main elements with 20 sub-elements and 99 indicators, involving strategic risk with 16 indicators, operational risk with 35 indicators, financial and budget risk with 35 indicators, and compliance risk with 12 indicators.

2. A structural model of risk-management indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the OBEC in the Northeast Region was consistent with the empirical data: Chi-square of 75.61, degrees of freedom (df) of 78, p-value of 0.56, goodness of fit index (GFI) of .99, adjusted goodness of fit index (AGFI) of 0.96, and root mean square error of approximation (RMSEA) of 0.000. Statistical analysis results thus confirmed the research hypotheses.

3. The manual for risk-management indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the OBEC in the Northeast Region as a whole was suitable at a high level ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.16).

Keywords: Indicators, Indicator Development, Risk Management, Educational Opportunity Expansion Schools